

POSSIBLE ANSWERS
FEB / MARCH 2007

Afrikaans tweede Taal/V1/HG

2
Seniorsertifikaat-eksamen – Feb/Mrt 2007

AFDELING A

LEESBEGRIP

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Geen penalisering waar antwoorde nie in volsinne geskryf is nie.
- Geen penalisering indien die antwoord in meer as een sin aangebied word nie.
- Spesifieke opdragte, bv. **EEN WOORD**, moet uitgevoer word.
Die kandidaat mag die een woord in 'n sin aanbied:
Die een woord is ...
Die woord wat vir ons sê, is ...
(Die woord wat die kandidaat aanbied, moet "uitgelig" word.)
- Geen penalisering indien aanhalingstekens in aanhalings ontbreek nie.
- Waar/ Onwaar vrae:
eerste deel korrek en motivering verkeerd / motivering ontbreek (1)
eerste deel verkeerd en motivering korrek (0)

VRAAG 1

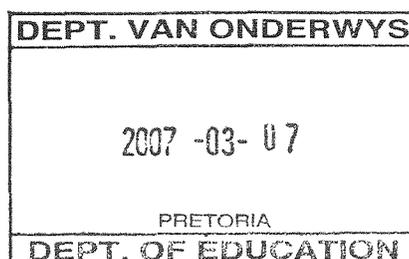
ARTIKEL

1.1	Antiek Persies		(1)				
1.2	▪ wys jy is belangrik (1) ▪ wys jy kom uit 'n ryk familie / is ryk (1)	<table border="1"><tr><td>DEPT. VAN ONDERWYS</td></tr><tr><td>2007 -03- 07</td></tr><tr><td>PRETORIA</td></tr><tr><td>DEPT. OF EDUCATION</td></tr></table>	DEPT. VAN ONDERWYS	2007 -03- 07	PRETORIA	DEPT. OF EDUCATION	(2)
DEPT. VAN ONDERWYS							
2007 -03- 07							
PRETORIA							
DEPT. OF EDUCATION							
1.3	▪ hulle is gespot OF ▪ dit was net vir vrouens bedoel (Enige EEN)		(1)				
1.4.1	hy was die eerste man		(1)				
1.4.2	wat 'n sambreel as mode-item / in die openbaar gedra het		(1)				
1.5.1	Onwaar (1) (om mense) teen die warm son te beskerm (1) (EEN SINSDEEL)		(2)				
1.5.2	Onwaar (1) Niemand weet (presies) (1) (EEN SINSDEEL)		(2)				
1.6	▪ hulle het die sambrele waterdig gemaak OF ▪ hulle het was en vernis daarop gesit (Enige EEN)		(1)				

- 1.7.1 lig (1)
 1.7.2 plastiek en metaal (1)
 1.7.3 klein opvou (1) (3)
- 1.8   ▪ die winkel het al in 1830 oopgemaak
               OF
               ▪ hulle doen nog steeds sake
               (Enige EEN) (1)
- [15]

VRAAG 2**ADVERTENSIE**

- 2.1   ▪ **lae rente** (1)
               ▪ **geen deposito** (1) (2)
- 2.2   Jy moet (by Eduloan) **aansoek doen om die lening.** (1)
- 2.3.1   Ja / Waar (1)
 2.3.2   Jy doen aansoek om die lening wat jy terugbetaal, maar as jy een van die beurse wen, betaal jy dit nie terug nie. (1) (2)
- 2.4   ▪ As jy inskryf, moet jy sê by watter kollege / universiteit jy studeer (1)
               ▪ Hulle betaal die lening direk aan die kollege / universiteit waar jy studeer (1) (2)
- 2.5   Waar (1)
               ▪ Hier is nie 'n laaste datum om aansoek te doen vir 'n studielening nie.
               OF
               ▪ 28 April 2007 is die laaste datum as jy die **beurs / lening as prys** wil wen.
               (Enige EEN) (2)
- 2.6   Die beoordelaars se besluite is finaal en daar sal geen korrespondensie hieroor gevoer word nie. (EEN SIN) (1)
- 2.7   hulle wil die maatskappy adverteer / hulle wil publisiteit kry / hulle wil wys wie gewen het (Of soortgelyk) (1)
- [11]

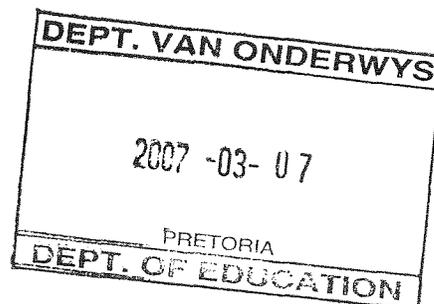

VRAAG 3

STROKIESPRENT

- 3.1 al weer (TWEE OPEENVOLGENDE WOORDE) (1)
- 3.2
- lees is tydmors / lees mors 'n mens se tyd
OF
  - lees is onnodig / nie lees nodig nie
(Enige EEN) (1)
- 3.3 Doen liever iets met jou hande. (EEN SIN) (1)
- 3.4 Onwaar (1) (Ek weet nie =0)
Ek is ongeletterd. (1) (EEN SIN) (2)
- 3.5
- In raampie 5 sê Hägar hy het nog altyd sonder lees reggekóm. (1)
  - In raampie 2 kan hy nie die waarskuwing lees nie. / Hy gaan dus nie altyd sonder lees kan klaarkóm nie. (1) (2)
- 3.6.1 Hy sou hulle kon aanraai om **om te draai**.
OF
Hy sou hulle kon **waarsku**. (1)
- 3.6.2 Hy besef nou lees is belangrik. (1)
- [9]**

TOTAAL AFDELING A: 35

AFDELING B**OPSOMMING****VRAAG 4: WAT JY MOET DOEN AS JY 'N NUWE TROETELDIER WIL KRY****RIGLYNE VIR NASIEN VAN OPSOMMING**

Die opsomming word TWEE keer gelees:

- Vir feite en taalfoute
- Vir direkte aanhalings en onvolledige sinne

Feite:

- Sien eerste sewe sinne inhoudelik na.
- Regmerk die bokant elke hoofgedagte.
- Slegs een hoofgedagte per sin word nagesien.
- Indien geen hoofgedagte inhoudelik reg is nie, kry die kandidaat nul vir getal woorde.

FEITE (H)

Feite korrek	Maksimum Taalpunt(e)
Geen feite korrek nie	Maksimum taalpunt: 0
Een tot drie feite korrek	Maksimum taalpunt: 1
Vier en meer feite korrek	Maksimum taalpunt: 2
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Leesteken- en spelfoute word nie gepepenseer nie. ✓ Taalfoute word net in korrekte feite gepepenseer. ✓ Kandidate word net een keer vir elke soort fout gepepenseer. 	

TAAL

	Penaliseer van totaal
Twee tot drie taalfoute	-1
Meer as drie taalfoute	-2

TIPIESE TAALFOUTE

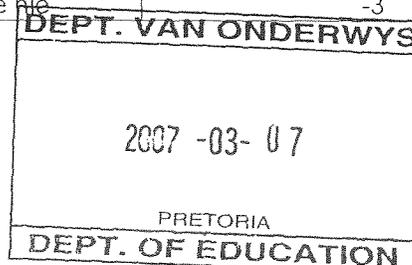
Woordorde in enkelvoudige sin	Dubbele negatief
Omgekeerde woordorde	Lydende vorm
Direkte vertaling (moedertaalinvloei)	Voornaamwoorde
Woordorde in saamgestelde sinne (Groep 1, Groep 2, Groep 3)	Infinities
	Tyd, wyse, plek

DIREKTE AANHALING (A)

Direkte aanhalings/nie eie sinne nie	Penaliseer van totaal
Een tot drie direkte aanhalings	-2
Vier en meer direkte aanhalings	-3

NIE VOLSINNE NIE (V)

Nie sinne nie	Penaliseer van totaal
Een tot drie antwoorde nie in sinne nie	-2
Vier en meer antwoorde nie in sinne nie	-3

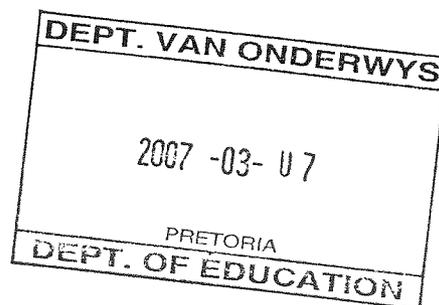
Neerskryf van punte

PUNT			
Getal feite korrek	F	7	Maks = 7
Taalfoute	T	2	Maks = 2
Woorde nie aangedui nie / oorskry	W	1	Maks = 1
Subtotaal		10	
Direkte aanhalings	A	-2	Maks = - 3
Nie volsinne nie	V	-2	Maks = - 3
TOTAAL minus (A of V)	10-4	4	

Voorbeeld:

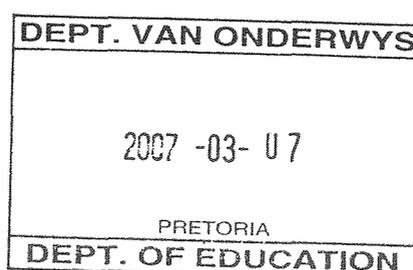
1. Maak seker dat jou huis en besittings is veilig	✓	T
2. Kry iemand wat jy kan vertrou om jou ligte aan en af te skakel.	✓	A
3. Bose (sp.) en bome langs die huis moet geknip word.	✓	
4. Iemand jou pos verwyder.	✓	V
5. As jou venster oop is, kan diefwering items gryp.	x	
6. Weet jou bierman daar is fout.	x	
7. Jy moet sleutels veilig bêre. (en opgeleide honde buite laat slaap.) (62 woorde)	✓	

PUNT		
Getal feite korrek	F	5
Taalfoute	T	0
Woorde nie aangedui nie / oorskry	W	1
Subtotaal		6
Direkte aanhalings	A	0
Nie volsinne nie	V	0
TOTAAL minus (A of V)	6-0	6

- Die klem val hier op die **donkergedrukte** hoofgedagtes en **NIE** op die **moontlike verwerking** van die teks **NIE**.
- Enige **SEWE** van die volgende **NEGE** hoofgedagtes:

	Direkte aanhalings uit teks	Moontlike verwerking
1	'n Mens kan nie vandag jou hele lewe lank in een werk bly sit sonder om verder te studeer nie. Daardie dae is lankal verby. As jy suksesvol wil wees, is daar 'n paar dinge om te onthou.	Studeer verder.
2	Sonder die regte kwalifikasies gaan jy probleme hê om werk te kry.	Jy moet die regte kwalifikasies hê.
3	As jy 'n kwalifikasie het wat baie ander mense het, gaan jy sukkel. Met 'n skaars kwalifikasie kan jy makliker werk kry. Hou die koerante dop om te sien watter beroepe die meeste geadverteer word, want dis die soort kwalifikasie wat jy moet hê.	Jy sal makliker werk kry as jy 'n skaars kwalifikasie het.
4	Wees bereid om nuwe vaardighede aan te leer deur kursusse by te woon. Dit sal jou help om met die nuutste ontwikkelinge by te bly. Onthou, kennis is mag en 'n mens is nooit te oud om nog iets te leer nie.	Wees bereid om nuwe vaardighede te leer .
5	Bou aan 'n goeie verhouding met kollegas, want enige mens het 'n ondersteuningsnetwerk nodig. As jy altyd jou kollegas bystaan, sal hulle jou help as jy dit die dag nodig het.	Bou aan 'n goeie verhouding met jou kollegas. / Kollegas kan jou ondersteun .
6	Maak seker dat jy nie jou gesin onder jou werk laat ly nie. Maak tyd vir hulle en gee gehalte – aandag aan elke lid van jou gesin. 'n Gebalanseerde mens bring nie al sy tyd by die werk deur nie.	Moenie jou mense by die huis afskeep / verwaarloos nie.
7	Dis baie belangrik om die mense wat saam met jou werk, goed te leer ken. As jy hulle goed ken, sal jy weet of jy hulle kan vertrou, of nie. Werk is baie skaars en daar sal altyd mense wees wat jou in die rug wil steek omdat hulle jaloers is en dalk jou werk wil hê. Moenie sommer enige iemand vertrou nie.	Leer jou kollegas ken sodat jy weet wie om te vertrou . / Moenie kollegas te maklik vertrou nie.
8	As jy ongelukkig met jou werk is, sal jy nooit sukses behaal nie. Maak seker dat jy van jou werk hou, want dan sal jy gelukkig wees.	Geniet jou werk.

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C

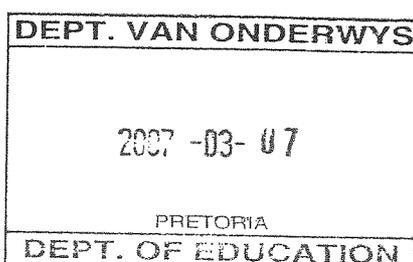
KOMMUNIKATIEWE TAALGEBRUIK

VRAAG 5

WOORDGEBRUIK EN WOORDSTRUKTURE

- Waar spelling mag varieer, mag die woord wat aangebied word, nie 'n ander betekenis hê nie.
- As die totaal 'n halfpunt insluit, **rond HIER af** tot die volgende heelgetal wanneer die punt oorgedra word na die buiteblad.

5.1	etenstyd	spelling	samestelling
5.2	gesnyde	spelling	swak verlede deelwoord as attributiewe b.nw.
5.3	daarop	spelling	aanwysende vnw.
5.4	bottermessie	spelling	verkleining
5.5	vir	spelling	woordkeuse: voorsetsel
5.6	sewende	spelling	rangtelwoord
5.7	vrugte	spelling mag afwyk	woordeskat
5.8	gesonder	spelling	b.nw. vergrotende trap
5.9	steur	spelling	woordeskat: kwasi-homofoon
5.10	Sy / sy	spelling	woordkeuse: besitlike vnw.
5.11	galbitter	spelling	b.nw. intensiewe vorm
5.12	pote	spelling	meervoud
5.13	as gevolg van	spelling	afkorting
5.14	stapper	spelling	idiomatiese uitdrukking
5.15	wêreld	spelling	skryfteken: deelteken
5.16	sopnat / papnat / waternat / papsopnat	spelling	b.nw: intensiewe vorm
5.17	erken / beken	spelling	afleiding: werkwoord
5.18	tevrede / gelukkig	spelling mag afwyk	antoniem
5.19	kwaai	spelling mag afwyk	sinoniem
5.20	sypaadjie	spelling mag afwyk	woordeskat
5.21	binnekort	spelling	woordkeuse: verwarrende woordgroepe
5.22	kok / sjef	spelling mag afwyk	woordeskat: persoonnaam
5.23	skoonpa	spelling	manlike vorm
5.24	wie	spelling	woordkeuse: betreklike vnw.

[24÷2]

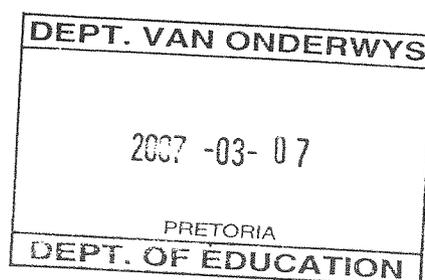
VRAAG 6

SINSTRUKTURE

- Spel- en punktuasiefoute word nie gepeenaliseer nie.
- Alhoewel die donkergedrukte gedeeltes op die taalitem en dit wat geassesseer word dui, moet die sin volledig wees om die punt te verdien.

Vraag	Antwoord	Taalaspekte	Punte
6.1.1	...hom nie (te skaam) vir sy produkte (te skaam) (1) nie .	Infinitief met hoef...te + ww. voor of na voorsetsselfrase	(1)
6.1.2	... nêrens (1) anders varser groente kry nie .(1)	Negatief: êrens → nêrens... nie	(2)
6.1.3	... het (1) al Sipho se vriende hom ondersteun . (1)	Verlede tyd met het in die tweede plek in die sin en ondersteun aan die einde van die sin.	(2)
6.1.4	... sal (1) vriendelik (deur Sipho) gehelp word (deur Sipho). (1)	Lydende vorm: toekomende tyd: help → sal...gehelp ... word met wwe. voor of na voorsetselgroep	(2)
6.1.5	... of hy (1) nie piesangs het nie.(1)	Dir. → Ind. Rede: vnw. hy → hy; het aan die einde van die sin voor nie	(2)
6.1.6	... sal / gaan (1) Sipho genoeg kleingeld hê (1).	Toekomende tyd met sal / gaan in tweede plek in die sin en hê aan die einde van die sin	(2)
6.1.7	"Klim (dadelik) in (1), (want) ek wil ry ." (1)	Dir.rede: ww. (klim) aan die begin van die sin as deel van die bevel; vnw. hy → ek + korrekte woordorde na voegw. groep 1(want)	(2)
6.2	Die mense staan en wag al vroegdag geduldig voor sy spaza (1).	Tyd / wyse / plek : al drie moet vir een punt in die korrekte volgorde wees	(1)
6.3.1	... dikwels (groente koop) by Sipho (groente koop) (1) hou Mvusi (1) by die spaza stil.	Vgw. groep 3 begin die sin: dus eerste ww. uit sin 2 aan die einde van die sin met eerste ww. uit sin 1 ná die komma (omgeruilde sinne)	(2)
6.3.2	... koop hulle (1) graag by hom.	Vgw. 2 verbind die sinne: eerste ww. uit sin 2 ná vgw. geplaas	(1)
6.4	... sy klante goed te behandel (1)	Infinitief met behoort ...te + ww.	(1)

[18]

VRAAG 7**KOMMUNIKASIE**

- Kyk of kandidate se reaksie op die situasie die **regte toon** kommunikeer.
- **Aanspreekvorme** moet korrek wees.
- Trek maksimum een punt af vir twee of meer taalfoute.
- Dui spel-en leestekenfoute aan, maar moenie penaliseer nie.

7.1

- Ek het nie bedoel om jou seer te maak nie.
- Dit was net 'n grappie en vergewe my tog, asseblief!
- Ek hoop nie jy is kwaad vir my nie, want ek het net geterg.
- Ek is jammer, ek wou jou nie beledig nie.
(Of soortgelyk binne konteks) (2)

7.2

- Sal u / jy asseblief 'n oomblik stilhou sodat ons almal kan rus?
- Meneer, ek sien jy / u is moeg. Moet ons nie rus nie, want...
- Ek is bang jy / u maak 'n ongeluk. Kan ons rus, want...?
(Of soortgelyk binne konteks) (2)

7.3 C / Nou gaan ek my afspraak mis! (1)

[5]**TOTAAL AFDELING C: 35****GROOTTOTAAL: 80**